

OBSAH

EDITORIAL	9
STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA VELKÉ BÍTEŠE	12
NÁSTIN HISTORIE MĚSTA	13
TROJICE BÍTEŠSKÝCH FENOMÉNŮ	25
Kolísání významu správy města v důsledku územněsprávních reforem (a úspěšné úsilí o získání soudního okresu v letech 1875–1892)	25
Nenaplněné úsilí o připojení k železniční dráze	28
Kořeny zdejšího pohostinství	31
SYMBOLY MĚSTA	36
Jméno Bíteš	36
Znak města	37
Vlajka města	39
VÝVOJ VELIKOSTI A SPRÁVY MĚSTA	40
Počet domů a obyvatel	40
Vrchnost Velké Bíteše a vliv rodiny Haugwitzů v současnosti	42
Správní příslušnost	46
Místní části – osady Velké Bíteše	48
VÝVOJ URBANISTICKÝ A ARCHITEKTONICKÝ	57
Urbanistický vývoj	57
Výběr architektonický	62

Bytové domy	64
Kulturní dům	65
Problematicčnost bítešských plováren	66
Památkově chráněné objekty	68

PAMÁTKY CÍRKEVNÍ	69
Opevněný kostel sv. Jana Křtitele	69
Fara	86
Drobné církevní památky barokní doby	90
Bývalý kostel, fara a škola Jednoty bratrské	95

PAMÁTKY MĚSTSKÉ SPRÁVY	101
Městské opevnění a městská památková zóna	101
Masarykovo náměstí	104
Radnice	109
Městský archiv	118
Zaniklé i zachovalé památky hrdelního soudnictví	119
Vzdělaná rodina Adrianů v 17. a 18. století	124
Bývalá rychta	130

PAMÁTKY ŠKOLSTVÍ	133
Bývalá městská škola	133
Bývalá městská či obecná škola, dříve poplužní dvůr	134
Trojice bítešských rodáků renesanční doby – pravděpodobných absolventů bítešské školy	140
Bývalá měšťanská škola, nyní Základní škola Velká Bíteš	142
Příklady tří bítešských rodáků – vysokoškolských pedagogů	143
Bývalá Zemská odborná škola hospodářská, nyní Základní škola a Praktická škola Velká Bíteš	145
Bývalá Živnostenská odborná škola, nyní Střední odborná škola Jana Tiraye	147
Mateřské školy	148
Dětská psychiatrická nemocnice	148
Bývalý Masarykův okresní dětský domov, nyní Poliklinika Velká Bíteš	149

PAMÁTKY HOSPODÁŘSKÉ	151
Bývalé vsi Janovice a Loučky i les Seč města Velké Bíteše	151
Bývalý měšťanský pivovar	155
Mlýny	164

Bývalá továrna na vlněné látky	169
Počátky bítešských peněžních ústavů a bývalá Spořitelna města Velké Bíteše	170
Bývalý zájezdní hostinec s pozapomenutým názvem	173
Bývalý Hotel U Černého orla	174
První obchodní dům	176

PAMÁTKY KOMUNIKAČNÍ	178
Zaniklé cesty (zemská brněnská silnice a další trasy)	178
Pošta	180

PAMÁTKY SPJATÉ S BUDOvánÍM ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU	185
Počátky bítešského spolkování	185
Výletní budova Letná	193
Bývalá orlovna a kino	194
Sokolovna	195
Dva výluční Sokolové	197
Vlastizrada nebo naivita? Kotíkovi a Alice Masaryková	199
Dva v Bíteši rodilí právníci – Masarykův pražský advokát a velkomeziříčský starosta	202
Pomník padlých	206
Busta Tomáše Garrigue Masaryka	207
Aktéři, oběti a odpůrci totalitních režimů	211
Významný podporovatel odboje a zbrojní technik Karel Staller	218

PAMÁTKY DALŠÍCH NEZAPOMENUTELNÝCH BÍTEŠANŮ	221
Malíř a primátor města Jan Gionima	221
Lékař a údajný rytíř francouzské Čestné legie Jan Seka	223
Skandální návrat pokřtěného Žida Josefa Jelínka v roce 1754	225
Devět křížů – pověst a nehynoucí památka v lese na zemské brněnské silnici i dálnici D1	227

JMENNÝ REJSTŘÍK VÝBĚROVÝ	231
---------------------------------------	-----

MÍSTNÍ REJSTŘÍK	235
------------------------------	-----

ZDROJE OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	239
--------------------------------------	-----